

Из данной таблицы мы видим, что при расчете факторинговой платы, в первую очередь, учитывается срок, на который предоставляются факторинговые услуги. В соответствии с ним при капитализации факторингового авансового финансирования и дисконтировании будущего погашения платежа используется метод простых процентов (при $t < 1$), или метод сложных процентов (при $t > 1$).

Затем определяется размер возможного убытка банка ($Y_{ф1}$ и $Y_{ф2}$). Далее рассчитываются накладные расходы банка (N).

На основе предварительных расчетов предлагаем модель для обоснования комиссионного вознаграждения: $V = Y_{ф1} + Y_{ф2} + N + /- \%$, в которой После расчета его общей суммы определяется остаток средств, подлежащих выплате клиенту.

Таким образом, для активизации рынка факторинговых услуг в Республике Беларусь, на наш взгляд, необходимо:

- усовершенствовать нормативно-правовую базу в области факторинга;
- следовать опыту зарубежных стран в области проведения факторинговых услуг;
- разработать методические рекомендации по расчету факторинговой платы.

Литература

1. Банковские операции: правовое регулирование и практика обслуживания клиентов / Калимов Д.А., Томкович Р.Р. – Мн.: Амалфея, 2003. – 752 с.
2. Виноградова, Т. Н. Банковские операции: учеб. пособие. – Ростов н/Д: Феникс, 2001 – 384 с.
3. Экономический анализ деятельности коммерческого банка. Изд. 2-е, перераб. и доп.: учебник для вузов. – М.: Логос, 2005. – 368 с.
4. Экономический бюллетень – №8-2009. <http://www.erudition.ru/>; <http://www.skorp.ru/>; www.Factorings.ru

УДК 336.71: 65.012.32

Будылко Е.Г.

Научный руководитель: Сидоренко О. М.

Харківський інститут банківської справи Університету банківської справи Національного банку України г. Харків

КАПІТАЛ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ

Исследована сутність капіталу банку як основи його фінансової стійкості. Особливу увагу приділено проблемі достаточності регулятивного капіталу для банківської системи України.

Ключевые слова: капитал, финансовая устойчивость банка, достаточность регулятивного капитала.

In the article it is explored the essence of bank's capital as bases of firmness of bank. The accent is made on problem the bank's regulatory capital adequacy for the Ukrainian banking system.

Key words: capital, firmness of bank, regulatory capital adequacy.

Одним з основних завдань, які стоять перед банківською системою України, є підвищення її ролі у процесах економічних перетворень. Від банків великою мірою залежить подальший поступ економіки країни. Вони повинні бути ефективним інструментом реалізації політики економічного зростання. Водночас роль банківської системи у розвитку економіки України значною мірою залежить від її фінансової стійкості. Найважливішим показником, який характеризує фінансову стійкість окремого банку і банківської системи загалом, є банківський капітал.

Проблемам формування та управління банківським капіталом у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі в цілому висвітлено широко. Варто назвати праці М.Д. Алексеєнка, О.І. Барановського, О.В. Васюренка, О.Д. Вовчак, О.В. Дзюблюка, О.І. Лаврушина, А.М. Мороза, Л.О.Примостки, М.І. Савлука, Т.С. Смовженко, П. Роуза, Дж. Сінкі та ін. Однак у зв'язку з невідповідним розвитком банківництва та подальшим ускладненням регулятивних вимог до банків залишається ще не дослідженою ціла низка питань, пов'язаних із запровадженням у вітчизняній банківській практиці вимог Базеля II щодо капіталу та управління ним.

Нарощування капіталу банку є ключовою компонентою у стратегії його розвитку. Збільшення власного капіталу банку є об'єктивним процесом, що впливає на зміцнення конкурентоспроможності, можливості активно здійснювати банківські операції та надавати фінансові послуги, адекватні потребам клієнтів і тенденціям на світових ринках. Достатній рівень власного капіталу захищає банк від збитків і сприяє системній стабільності [4].

Особливе значення у створенні сприятливих умов для підтримки стійкості банківських систем і попередження фінансових криз мають Базельські угоди про капітал (рис 1).

Рисунок 1 – Стандарти достатності капіталу згідно з Базельськими угодами про капітал

Запропонований Базельським комітетом алгоритм розрахунку регулятивного капіталу та оцінки адекватності капіталу є рекомендаційним. Кожна країна має право вносити в загальну схему певні корективи, які якнайбільше відповідають практиці банківського нагляду та особливостям банківської системи.

Нормативною базою щодо регулятивного капіталу та економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні є «Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні». Важливою проблемою функціонування вітчизняних банків на сучасному етапі є забезпечення необхідного рівня достатності капіталу, що безпосередньо пов'язано із забезпеченням стійкості банківських установ і зумовлює таку увагу до цього показника.

В аспекті співвідношення власного капіталу та банківських ризиків регулювання рівня достатності регулятивного капіталу для вітчизняних банків здійснюється за допомогою нормативу H2 - адекватність регулятивного капіталу, основною метою встановлення якого є необхідність запобігання надмірному перекладенню банками кредитного ризику та ризиків неповернення банківських активів на кредиторів і вкладників [1, 2, 5].

Як економічний показник, норматив адекватності регулятивного капіталу відображає здатність банку своєчасно і в повному обсязі розраховуватися зі своїми зобов'язаннями, а його зростання свідчить про збільшення частки ризику, який бере на себе банк, зниження - про збільшення ризику, який беруть на себе кредитор та вкладники банку.

Стабільна діяльність банків і своєчасне виконання ними зобов'язань перед вкладниками і кредиторами здебільшого залежить від обсягів регулятивного капіталу. Упродовж 2000-2008 рр. за умов посиленого контролю з боку банківського нагляду за рівнем капіталізації, підвищення вимог до якості власного капіталу банків мала місце тенденція до зростання величини регулятивного капіталу банківської системи на 117918 млн. грн. (у 24 рази) порівняно з 2000 р. (рис. 2) [5].

Незважаючи на позитивні тенденції зростання величини регулятивного капіталу банків, показник адекватності регулятивного капіталу підвищився в 2008 р. на 0,09% проти 2007 р., але протягом 2001-2008 рр. - в середньому зменшився на 7%. Якщо у 2001 р. за нормативу Н2 у 8% та фактичної адекватності регулятивного капіталу 20,69% можна було говорити про певний "запас міцності" банківської системи щодо збільшення обсягів активних операцій, то у 2008 р. ситуація певною мірою змінилася на гірше: "запас міцності" значно знизився за нормативу 10% та при наявному зменшенні фактичного його значення до 14,01%.

Безумовно, в українських банків ще є певний "запас міцності", оскільки критичним може бути зниження показника Н2 до 11% (за міжнародними управлінськими принципами 1 % повинен бути у запасі банків при нормативі 10%). Однак не можна забувати, що ризики за певних обставин, наприклад, у випадку погіршення макроекономічної ситуації, можуть зростати швидко, і тоді незначний запас міцності за критерієм капіталу, який є в наявності, може швидко зникнути [3].

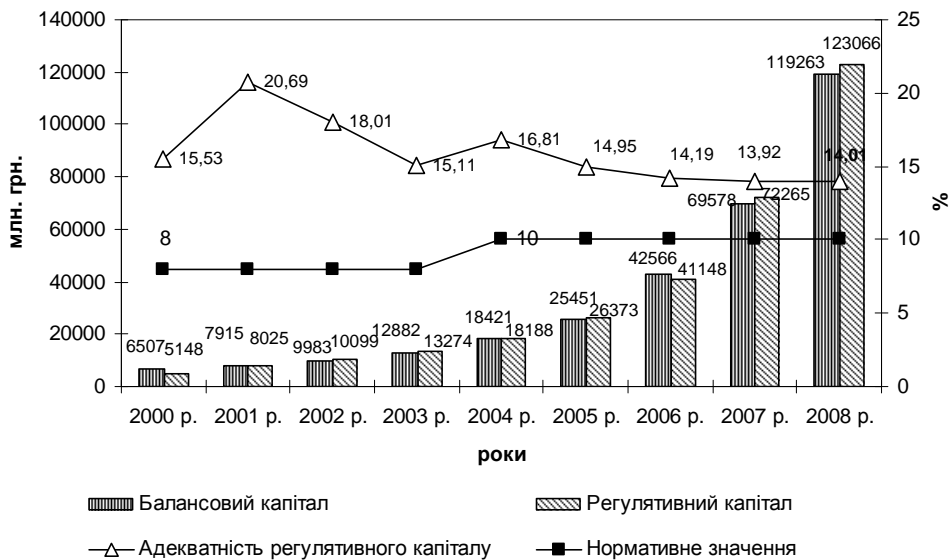

Рисунок 2 – Динаміка достатності регулятивного капіталу банківської системи України у 2000-2008 рр.

Такі негативні тенденції несуть загрозу зниження стійкості вітчизняної банківської системи, особливо в умовах існування ризиків погіршення якості кредитного портфеля банків через швидке його розширення.

Питання регулювання рівня достатності власного капіталу банку є дуже складним і неоднозначним: низькі значення нормативу можуть спровокувати небезпеку зростання ризиків і негативно вплинути на фінансову стійкість банку, а висока нормативна достатність регулятивного капіталу насамперед обмежить обсяги залучення капіталу свідчить про неефективне виконання банками своєї функції щодо залучення та розміщення тимчасово вільних ресурсів на ринку. При утриманні граничного розміру капіталу банком існує велика ймовірність виникнення проблеми невиконання нормативу адекватності регулятивного капіталу.

Таким чином, здійснюючи політику посилення вимог до нарощення банками регулятивного капіталу, Національному банку України доцільно було би, на нашу думку, застосовувати диференційований підхід при встановленні обов'язкових до виконання нормативів достатності регулятивного капіталу щодо різних груп банків, враховуючи їхні потенційні капіталотворчі можливості й рівень прибутковості Крім цього, для підвищення рівня капіталізації Національний банк України повинен спонукати банки до розвитку систем управління ризиками та вдосконалення власних методів контролю за оцінкою рівня ризиків [5].

Підсумовуючи вищевикладене, вважаємо за необхідне зазначити: достатність регулятивного капіталу з огляду на врахування при її розрахунку ризиків банківської діяльності є інтегральним показником оцінки стану якісної капіталізації та фінансової стійкості банківських установ зокрема і банківської системи загалом. Через постійну диверсифікацію ризиків у сучасному економічному просторі першочерговим завданням для вітчизняного банківського сектора залишається постійне вдосконалення методики аналізу ризиків з її подальшим застосуванням при визначенні рівня адекватності регулятивного капіталу.

Литература

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” № 2121-III від 7.12.2000 р. (зі змінами) // rada.gov.ua
2. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. N 368 (зі змінами) // rada.gov.ua
3. Довгань, Ж. Капіталізація банківської системи // Вісник Національного банку України.- 2008.- №11.- С. 10-14
4. Коваль, С. Напрями капіталізації вітчизняної банківської системи // Світ фінансів.- 2006.- №2.- С. 121-133
5. Тиркало, Р., Ткачук, Н. Регулятивний капітал банків: сутність, порядок визначення та проблеми достатності // Світ фінансів.- 2008.- №4.- С. 93-103

УДК 330.34

Заяц А.М.**Научный руководитель: старший преподаватель Володько О.М.****УО «Белорусский национальный технический университет» г. Минск**

ВОЗРОЖДЕНИЕ БЕЛОРУССКОЙ ЭКОНОМИКИ С ПОМОЩЬЮ PR-ТЕХНОЛОГИЙ И МАРКЕТИНГОВЫХ СТРАТЕГИЙ

Экономическая ситуация в Республике Беларусь на сегодняшний момент достаточно сложная. Но обсуждение мирового экономического кризиса в качестве причины этого – не ново и не актуально, акцент же необходимо делать на решении сложившихся проблем. Определить векторы дальнейших направлений деятельности нужно в кратчайшие сроки, так как именно сейчас составляются все документы (экономические прогнозы, бюджет) Беларуси на 2010 год, и правительство поставило для экономического развития очень высокую планку, что наглядно представлено в таблице:

Показатели	Конец 2009 года	Конец 2010 года
Рост экономики	-0,3% (за январь-сентябрь 2009 года)	8,5-10%
Средняя зарплата	около 360 долларов	500 долларов
Пенсии	409 тысяч рублей	416 тысяч рублей
Инфляция	7,9%	5%
Количество построенного жилья	4,5 млн. квадратных метров	4,5-5 млн. квадратных метров

Данная таблица основана на данных Белстата, Минэкономики, текста Основных положений программы социально-экономического развития Беларуси на 2006-2010 годы.

Проанализировав представленные прогнозы, можно сделать вывод, что добиться столь высоких показателей в такой короткий срок и при имеющейся непростой экономической ситуации весьма сложно. Однако, если мы хотя бы в половину приблизимся к желаемым цифрам, это уже будет огромным успехом. Следовательно, необходимо определять приоритетные задачи и направления деятельности. Кардинально перестроить экономику за такой короткий период невозможно, поэтому начинать нужно с решения локальных проблем – разгрузки складов, то есть увеличения продаж и экспорта нашей страны. А любая торговля не является успешной без использования PR-технологий и маркетинговых стратегий, в чем Республика Беларусь убедилась на собственной практике.

Можно говорить о серьезных проблемах в белорусском PR-менеджменте и маркетинге, хотя это и обидно для отечественных пиарщиков и маркетологов. Однако необходимо разобраться, почему на протяжении столь длительного времени PR и маркетинговые мероприятия являются недостаточно эффективными. Для этого хотелось бы выделить главные проблемы белорусского промоушена и предложить конкретные действия по их решению.

Проблемы в области PR-технологий:

1. Подмена понятий: PR = Реклама.

Данный стереотип является топовым по оценке определенных белорусских специалистов. Его необходимо ликвидировать в первую очередь, так как PR должен стать образом мышления руководства каждой организации, а подмена понятий приведет к неправильно выработанной стратегии поведения.

2. Нехватка квалифицированных специалистов в области PR.